

Timmesø Bjerg tilflugtsborg

Iron Age

Fortification

Fortification

1: Panorama set fra øst over voldene ved borgen på toppen nordsiden af Timmesø Bjerg.

Timmesø Bjerg hæver sig markant og stejlt med hele 113 meters højde i Klinteskoven på østsiden af Møn. Klnteskoven er fuld af sådanne "bjerge" - det største er Aborrebjerg på 143 meter over havet i nordenden af skoven, efterfulgt af Store Ørnebjerg som ligger hele 138 meter over havet (Danmarks 9. og 15. højeste punkt).

På toppen af Timmesø Bjerg findes resterne af en formodet tilflugtsborg fra yngre jernalder, den såkaldte Germanske jernalder (400-750 e.Kr.). Perioden blev også tidligere kaldt for "Folkevandringstiden".

Den stejle, naturlige bakke blev dengang på toppen forstærket med volde og grøfter, som indgik i en forsikning som lokalbefolkningen i ufredstider kunne søge tilflugt i. Krig og ufred var der meget af i den Vendiske område rundt om Østersøen i perioden op mod vikingetiden, som var præget af talrige lokale småkongers hærgen og pirateri. Borgen på Timmesø Bjerg kan også være blevet opført eller i al fald benyttet af Venderne, efter at de flere gange i perioden 1000 - 1169 erobrede det østlige "Høje Møn".

Tilflugtsborgene var, som det næsten ligger i ordet, kun beregnet på kortvarige ophold. Det er først med vikingetidens kongeborge ved Trelleborg, Fyrkat, Aggersborg og Nonnebakken (i Odense) at borganlæg med større bygninger, anlagt efter mere overordnede principper, fremkommer. Borganlæg som videreføres i middelalderens egentlig borge, som også var permanent beboelse.

På Timmesø Bjerg finder du også de ældste danske bøgetræer. De store, helt op mod 400 år gamle, bøge giver med deres krogede grene stedet en helt speciel stemning, som understøttes af en nænsom skovdrift. Du kommer lettest frem til borgpladsen ved at følge den til tider stejle sti, som fra øst leder frem til bakkens top.

Den naturlige bakkes stejle sider har i sig selv givet det godt forsvar mod en indtrængende fjende, men er på toppen forstærket med en række menneskeskabte volde og grave af indtil 1,2 m. dybde og op til ca. 4 m. bredde, som forhindrede "ubudne gæsters" adgang. Mod nordvest ses voldene og gravene tydeligt. Her ses næsten 20 meter bredde, dobbelte volde og grave omkring en overkørsel, som måske repræsenterer en gammel indgang til borgen. Herfra strækker voldgraven sig ca 50 m. mod vest og øst rundt om bakketoppen, ligesom der ses tydelige terrasselignede kanter på bakkens nordøst-side. I jernalderen har voldene sikkert været forstærket med spærrende hegn eller palisader og forsvaret ved indgangene var måske forstærket med for eksempel porttårne, hvorfra fjenden på ydersiden også kunne

angribes.

Borgen på Timmesø Bjerg Borgen blev fredet i 1945 og har siden 1930'erne, hvor Nationalmuseet lavede en grøft gennem en af voldene, ligget urørt.

2008 bliver måske vendepunktet for borgens historie. Med metaldetektor blev der fundet en kobberskive, som nu har sat gang i arkæologiske undersøgelser og opmålinger af borgen for at klarlægge dens funktion og datering. Den lille 5 cm. store kobberskive er fra bondestenalderen, så måske vendes der i de kommende år helt op og ned på den ovenfor gengivne, traditionelle opfattelse og tolkning af borganlægget på Timmersø Bjerg !

2: Volde og grave på Timmersø Bjerg set fra syd.

3: De synlige volde er sikkert kun en lille del af den oprindelige befæstning af borgen.

4: Stemningsbillede fra borgpladsen på toppen af Timmersø Bjerg.

Access

- Timmesøbjerg ligger centralt i Klinteskoven ved Møns Klint.
- Følg vej 287 over Møn fra Stege og frem til Geocenter Møns Klint hvor der parkeres på den store P-plads.
- Herfra følges skovveje og -stier ca. 800 m mod vest-nordvest til Timmersøbjerg på toppen af den store bakke i skoven.

Faciliteter

- Henvvisningsskiltning ?
- Afstand til fortidsminde: 800 m.

Særlige forhold

- Hunde skal føres i snor.
- Husk at du er gæst i en privatejet skov. Det betyder f.eks. at færdsel kun er tilladt på veje og stier.

[Læs mere om adgang i private skove HER.](#)

Related literature

Guide til Danmarks bjerge – Roger Pihl (*Imprintforlaget*, 2005)

356 Oldtidsminder på øerne – Henning Dehn Nielsen (*Gyldendal*, 1977)

Vejviser til Danmarks Oldtid – Ingrid Falktoft Andersen (*Wormianum*, 1994)

Danmarkshistorien bind 5-6, Jernalderen – - (*Sesam*, 1981-84)

Danmarks Oldtid. Jernalderen. – Johannes Brøndsted (*Gyldendal*, 1. udgave 1938-40)

Danmarks Oldtid. Yngre jernalder 400 - 1050 e.Kr.. – Jørgen Jensen (*Nordisk Forlag*, 2004)

Danmarks Oldtid. Ældre jernalder 500 f.Kr. - 400 e.Kr.. – Jørgen Jensen (*Nordisk Forlag*, 2003)

I krigens fodspor - forsvarsbyggerier i Danmark – Flere forfattere (*Kulturarvsstyrelsen*, -)

Møns Klint og Klintholm

Practical Information

ADDRESS

4791 Borre, Zealand

OWNERSHIP

The Danish Nature Agency

GPS

54.966135, 12.538083

UTM

E726467 N6096751